

PG-001-001923 Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) (CBCS) Examination

July - 2018

Sanskrit : Paper-17

(Sankhyakarika)

(Old Course)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001923

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના/Instructions :

- (૧) કુલ પાંચ પ્રશ્નો છે.
(1) There are five questions.
(૨) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(2) Figure on right hand indicate marks.

- ૧ કોઈપણ બે કારિકાઓ સમજાવો : ૧૪
1 Explain any **two** Karikas : 14
(૧) મૂલપ્રકૃતિરવિકૃતિર્મહદાદ્યાઃ પ્રકૃતિવિકૃતયઃ સપ્ત ।
ષોડશકસ્તુ વિકારો ન પ્રકૃતિર્ન વિકૃતિઃ પુરુષઃ ॥
(૨) સાત્ત્વિક એકાદશકઃ પ્રવર્તતે વૈકૃતાદહઙ્કારાત્ ।
ભૂતાદેરતન્માત્રઃ સ તામસસ્તૈજસાદુભયમ્ ॥
(૩) એતે પ્રદીપકલ્પાઃ પરસ્પરવિલક્ષણા ગુણવિશેષાઃ ।
કૃત્સ્નં પુરુષસ્યાર્થં પ્રકાશ્ય બુદ્ધૌ પ્રયચ્છન્તિ ॥
(૪) રજ્જસ્ય દર્શયિત્વા નિવર્તતે નર્તકી યથા નૃત્યાત્ ।
પુરુષસ્ય તથાત્માનં પ્રકાશ્ય નિવર્તતે પ્રકૃતિઃ ॥

- ૨ સાંખ્ય દર્શનના મુખ્ય સિદ્ધાંતો જણાવી તેની સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪
2 Explain the main doctrines of 'સાંખ્યદર્શન' and write a 14
detailed note on it.

અથવા/OR

- ૨ સાંખ્યાચાર્યો અને તેઓનું પ્રદાન સવિસ્તર ચર્ચો. ૧૪
2 Discuss in detail about સાંખ્યાચાર્યો and their contributions. 14

૩ સાંખ્યકારિકામાં પુરુષની ભૂમિકાનું સર્વાંગીણ નિરૂપણ કરો. ૧૪

૩ Give a detailed exposition of the role of પુરુષ in સાંખ્યકારિકા. 14

અથવા/OR

૩ પ્રકૃતિનું સ્વરૂપ વર્ણવી તેના અસ્તિત્વ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો. ૧૪

૩ Write a detail note on the nature of “પ્રકૃતિ” and its existence. 14

૪ સાંખ્યદર્શન મુજબ મોક્ષવિચાર:. ૧૪

4 મોક્ષવિચાર: according to સાંખ્યદર્શનમ્. 14

અથવા/OR

૪ સાંખ્યકારિકાનો સત્કાર્યવાદ વર્ણવો. ૧૪

4 Explain સત્કાર્યવાદ of સાંખ્ય. 14

૫ બે પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

5 Write notes on any two : 14

(૧) પ્રમાણવિચાર: ।

(૨) દુઃખત્રયમ્ ।

(૩) અષ્ટધાસિદ્ધિઃ ।

(૪) લિંગ સ્વરૂપમ્ ।